

Plan

1. Giriş.
2. Avstriya iqtisadiyyatının ümumi xarakteristikası.
2. Avstriya sənayesi.
3. Avstriyada turizm sektoru.
4. Avstriyanın xarici iqtisadi əlaqələri.
5. Nəticə.
6. Ədəbiyyat siyahısı.

Giriş

Malların və xidmətlərin qlobal rəqabət qabiliyyəti 2017-ci ildə Avstriya iqtisadiyyatının inkişafına əsas amildir. Avstriyadan mal və xidmətlərin ixracı 14,9 milyard avroya və ya cari qiymətlərdə 8,1% (2016 qiymətində 5,7%) artıb və 199,5 mlrd. avroya çatdı. Bu artımın 40%-dən çoxu Almaniyanın əmtəə bazarlarında (Avstriya ixracatı üçün +2,7 milyard avro) yaxşı vəziyyətə görə əldə edilib, Fransa (+1,7 milyard avro), ABŞ (+ 0,93 milyard avro) və İtaliya (+ 0,73 milyard avro).

Əvvəlki illərlə müqayisədə daha az rol oynayan ev təsərrüfatının istehlakı (+ 8,12 milyard avro) artıb. 2015-2016-cı illərdə Avstriyada aparılan vergi islahatı daxili istehlak tələblərinin genişləndirilməsinə kömək etdi. Ödəniləcək gəlir vergisi məbləğinin azaldılması, sosial fondlara ödənişlərin azaldılması, aztəminatlı vətəndaşlara kompensasiya ödənişlərinin artması, sosial təminat xərclərinin ödənilməsi məbləğinin artması və digər tədbirlər nəzərdə tutulur. Lakin, vergi islahatının iqtisadi artıma təsiri azalır: əgər 2016-cı ildə ev təsərrüfatlarının son istehlakının fiziki həcmnin artımı 1,7%, 2017-ci ildə isə bu, 1,3% təşkil etmişdir.

Avstriyanın mal və xidmətlərinə daxili və xarici tələbatın artması, həmçinin hökumətə investisiya dəstək təşəbbüsləri 2017-ci ildə investisiya fəaliyyətini stimullaşdırdı. Ümumi investisiya 6,5 milyard avroya və ya fiziki həcmdə 6,1 faizə çatıb. Avstriya iqtisadiyyatının qlobal əlavə dəyər zəncirlərinə yüksək inteqrasiyası avstriyalıların xarici istehlakçılara olan tələbatına Avstriya tərəfindən malların və xidmətlərin idxalı dinamikasından asılıdır. Avstriya ixracatının 14,9 milyard avroya çatması ilə Avstriya idxalatı 14,3 milyard avroya çatdı.

2014-2017-ci illərdə Avstriyanın illik ÜDM artım tempi 0,8% -dən 2,9% -ə qədər davamlı olaraq artmışdır. 2018-ci ildə bu göstərici 3,2% artacaq. 2017-ci ildə Avstriyada istehlakçı qiymətləri 2,1% artıb. Avstriya uyğunlaşdırılmış istehlak qiymətləri indeksinin artım tempi baxımından (orta hesabla Aİ-28 səviyyəsində 1,7%) Avropa İttifaqının 9-cu ölkəsi idi. Avstriyada qiymət artımının liderləri alkoqollu içkilər və tütün (+ 3,3%), nəqliyyat xidmətləri (3,0%), otel və iaşə xidmətləri (+ 2,9%), mədəni və istirahət xidmətləri (+ 2,4%), qida və spirtsiz içkilər (2,4%).

2017-ci ildə dövlət büdcəsinin xərcləri ÜDM-in 49,1% -ni, büdcə gəlirləri isə 48,4% təşkil edib. Büdcə kəsiri 0,8% -ə çatdı. Avstriya, dövlət borcunu azaltmaq üçün bir siyasət tətbiq edir. 2017-ci ildə 4,9 milyard avro azalaraq 290,3 milyard avroya çatmış, ÜDM-ə nisbəti isə 83,6 faizdən 78,6 faizədək dəyişmişdir.

Avstriya iqtisadiyyatının ümumi xarakteristikası.

Avstriyanın iqtisadi göstəricilərin artması ardıcıl olaraq üçüncü il sürətlənir. 2017-ci ildə ÜDM-in artımı 2016-cı ilə nisbətən 1,4 faiz çoxdur və 2,9% təşkil edib. İqtisadçılara görə, 2018-ci ildə bu nisbət 1,75% artıb.

Avstriya iqtisadiyyatının əsası sahəsi sənayedir. 2017-ci ildə dağ-mədən və emal sənayesi tərəfindən yaradılan əlavə dəyərin həcmi 16,8% (2016-cı ildə 16,5%) təşkil edib. Növbəti ən vacib sahələr: təhsil, səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi - 11%, ticarət - 10,9%, daşınmaz əmlak əməliyyatları - 8,8%, İqtisadiyyatın istehsal sahəsinə aid digər xidmətlər - 8,6%, tikinti - 5,8%, nəqliyyatda - 4,9%, mehmanxanalarda və restoranlarda - 4,8%, dövlət xidmətləri - 4,5%, maliyyə fəaliyyəti - 3,7%, rabitə - 3,1%, enerji və su təchizatı, kanalizasiya - 2,6%, sosial sektorda digər xidmətlər - 2,5%, kənd təsərrüfatı, ovçuluq, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq - 1,1%.

ÜDM-in artımına aşağıdakı əsas sahələr daxildir: mədən sənayesi və emal sənayesi - 3,844 milyon avro, ticarət - 1 864 milyon avro, daşınmaz əmlak əməliyyatları - 1 546 milyon avro, inşaat - 1 420 milyon avro, iqtisadiyyatın istehsal sahəsinə digər xidmətlər - 1 373 milyon avro. Ümumilikdə, bu beş sektor ÜDM artımının 63,1% -ni təşkil etmişdir.

Avstriyadakı əsas sənaye sahələri mühəndislik, hazır metal məhsulları, qida emalı, elektrik avadanlıqları istehsalı, ağac emalı, ağac və mantar məhsulları (mebel istisna olmaqla) təşkil edir

Sənaye sektorunda təxminən 700 min nəfər məşğulluq edir ya da Avstriyadakı bütün işçilərin 15%-ni təşkil edir. 2017-ci ildə satış 227,2 milyard avroya çatdı ki, bu da 2016 səviyyəsindən 7,6 faiz çoxdur. İstehsal edilən sənaye məhsullarının 50% -dən çoxu ixrac olunur.

Avstriya üçün kiçik və orta müəssisələrin sektoru iqtisadiyyatda vacib yer tutur. Avstriya müəssisələri arasında onun payı 99,6%-dən çoxdur. Bu müəssisələr ölkəyə gəlirlərin 64%-ni və ümumi əlavə dəyərin 61%-ni verir, bu da Avstriya iqtisadiyyatına mühüm töhfə verir. Mühüm işəgötürən və məhsul və xidmətlərin əsas təchizatçısı olaraq, kiçik və orta biznes Avstriyanın iqtisadiyyatı və sosial inkişafında aparıcı rol oynayır. İqtisadiyyatda işləyənlərin 2/3-dən çoxu (təxminən 1,9 milyon nəfər) kiçik və orta müəssisələrdə işləyir və ənaye təlimləri bütün tələbələrin 2/3-də həyata keçirilir.

Yüksək məhsuldar kənd təsərrüfatı demək olar ki, ölkənin əsas ərzaq məhsullarına (qismən idxal olunan tərəvəz, meyvə, bitki mənşəli yağ və kartof istisna olmaqla) ehtiyaclarını əhatə edir. Kənd Təsərrüfatında bitki məhsullarının və gübrələrin mühafizəli istifadəsi üçün ciddi standartlara mövcuddur.